

فصلنامه دانش انتظامی سمنان ، دوره نهم ، شماره سی و چهارم ، زمستان ۱۳۹۸

تاریخ دریافت مقاله: ۹۸/۰۶/۱۸

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۸/۰۷/۲۱

صفحات: ۱۷۲ - ۱۳۴

طراحی و تبیین شبکه مضامین نقش ناجا در تحقق جامعه اسلامی مبتنی بر منظومه فکری مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

سید عباس ابراهیمی^۱، محسن عین علی*^۲

چکیده

هدف نهایی انقلاب اسلامی رسیدن به تمدن اسلامی در زنجیره ای منطقی و مستمر است که بر چهار رکن دین، عقلانیت، علم و اخلاق بنا شده است و برای تحقق آن بایستی پنج مرحله انقلاب اسلامی، نظام اسلامی، دولت اسلامی، جامعه اسلامی و تمدن اسلامی در مسیر تمدن سازی پشت سر گذاشته شوند. تحقق جامعه اسلامی از مباحث مهم سیاسی- اجتماعی در سخنان مقام معظم رهبری است. رهبر معظم انقلاب در بیانیه مهم گام دوم انقلاب، به ورود انقلاب اسلامی ایران به دومین مرحله خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی اشاره و بر لزوم نزدیک کردن انقلاب به آرمان بزرگش یعنی ایجاد تمدن نوین اسلامی تاکید می‌کنند. در این راستا پژوهش حاضر در تلاش است تا شبکه مضامین نقش ناجا را در تحقق جامعه اسلامی مبتنی بر منظومه فکری مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) طراحی و تبیین کند. در این پژوهش که با رویکرد کیفی انجام گرفته، با استفاده از روش تحلیل مضمون،

^۱ - استادیار، گروه مدیریت دولتی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اداری، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

(Tel: ۰۹۳۶۸۸۹۱۸۷۹

E-mail: a.ebrahimi@semnan.ac.ir)

^۲ - دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، دانشکده اقتصاد، مدیریت و علوم اداری، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

(Tel: ۰۹۱۱۲۸۰۱۵۷۵

E-mail: m_eynali@semnan.ac.ir)

نوزده مضمون به عنوان مضامین فراگیر نقش ناجا در تحقق جامعه اسلامی مبتنی بر منظومه فکری مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در قالب شبکه مضامین ارائه شده است.

واژه های کلیدی: ناجا، جامعه اسلامی، منظومه فکری مقام معظم رهبری، تحلیل مضمون.

پروفیسر شہناز گل خان
پرنسپل جامعہ اسلامیہ اسلامیہ
پرنسپل جامعہ اسلامیہ اسلامیہ

مقدمه و بیان مسئله

جامعه متشکل از گروهی انسان‌ها می‌باشد که با یکدیگر حیاتی مبتنی بر پیوند و همکاری و تعاون دارند (نگارش، ۱۳۸۶). به عبارت دیگر، جامعه به گروهی از افراد اطلاق می‌گردد که هدف مشترکی داشته باشند و برای تحقق آن همکاری کنند. لازمه هدف مشترک و همکاری، برقراری روابط مشخص و وجود انسجام میان افراد است. جامعه اسلامی، جامعه‌ای است که افراد و نهادهای اجتماعی آن، بینش و منش یا افکار و رفتارهای خود را بر اساس معارف اسلامی و قوانین آن تنظیم کنند و در سرزمینی زندگی می‌کنند که تحت حاکمیت اسلام می‌باشد. دین اسلام به عنوان یکی از اجتماعی‌ترین ادیان، از ابتدای تکوین و شکل‌گیری، توجه ویژه‌ای به عناصر کارکردی سازنده و حافظ اجتماع داشته و همواره مفاهیمی نظیر عقلانیت، علم، دانایی، اتحاد و اجتماع را مورد مذاقه و حمایت قرار داده است. در عصر حاضر و پس از پیروزی انقلاب اسلامی مردم ایران، توجه به مفهوم جامعه و به دنبال آن مفهوم -پردازی «جامعه اسلامی»، ریشه در نگاه بنیان‌گذار انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی(ره) به این مفهوم دارد. مواضع و دیدگاه‌های امام(ره) در قبال جامعه، مانند هر متفکر دیگری، تحت تاثیر مبانی کلی تری قرار دارد که بدون شناخت و توجه به آنها، فهم مواضع ایشان دشوار خواهد بود. یکی از مهم‌ترین این مبانی، اسلام و قرآن است که به نظر امام(ره)، در هر عصر و زمان و متناسب با هر سطح پیشرفت، امکان تمسک به آن وجود دارد. امت از نظر قرآن، همان جامعه مطلوبی است که مسلمانان به دنبال آن هستند و در پی تحقق این جامعه است که مدینه فاضله برای انسانی که قصد رشد در این جهان را دارد ظهور می‌یابد. این جامعه که صفت واحد برای آن ذکر شده، در پناه یک پروردگار یگانه و هدف مشخص شکل می‌گیرد که دارای برنامه‌ای دقیق و حساب شده است. به وضوح می‌توان دریافت که جامعه مطلوب در قرآن، جامعه‌ای است که بر اساس احکام اسلام بنا نهاده شده است. پس از ارتحال حضرت امام خمینی(ره) و در دوران زعامت مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) نیز دغدغه

شکل‌گیری و تحقق جامعه اسلامی به معنای حقیقی خود، یکی از موارد برجسته‌ای است که ایشان به کرات به آن اشاره داشته‌اند. مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، در مسیر دست‌یافتن به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی، یک نقشه‌راه پنج مرحله‌ای ترسیم کرده‌اند که عبارتند از ایجاد انقلاب اسلامی، ایجاد نظام اسلامی، ایجاد دولت اسلامی، ایجاد جامعه (کشور) اسلامی و در نهایت ایجاد تمدن جهانی و بین‌المللی اسلامی. ایجاد جامعه اسلامی، گام چهارم از مجموعه نقشه‌راه نیل به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی است که در تحقق این مهم، حضور فعال و مشارکت بهینه همه کنشگران حاکمیتی، اعم از قوای سه‌گانه کشور، نیروهای نظامی و انتظامی، نهادهای فرهنگی و مذهبی و ... از اهمیت زیادی برخوردار است. در این بین نقش نیروی انتظامی نیز به عنوان یک بازوی اصلی حاکمیت جمهوری اسلامی در تحقق جامعه اسلامی می‌تواند قابل توجه باشد. مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، نیروی انتظامی را فصل مشترک میان آحاد مردم و دستگاه اداره‌کننده کشور می‌دانند و بیان می‌کنند: «در واقع، آن نمونه و مسطوره‌ای که مردم همه‌جا، از مأمور دولتی و خدمتگزار مردم در کسوت خدمتگزاران دولتی، به چشم خود مشاهده می‌کنند، نیروی انتظامی است؛ لذا همه خصوصیات که در نیروی انتظامی وجود دارد، خواهی نخواهی در ذهن آحاد مردم، بر خصوصیات دستگاه مدیر کشور منطبق می‌شود» (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۸/۷/۱۷). در این راستا، پژوهش حاضر در تلاش است تا به تبیین نقش ناجا در تحقق جامعه اسلامی مبتنی بر منظومه فکری مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) بپردازد.

مبانی نظری پژوهش

بنیان نظری پژوهش حاضر، ریشه در نقشه راه انقلاب اسلامی دارد. منظور از نقشه راه انقلاب اسلامی، مراحل و گام‌هایی است که باید در راه رسیدن به اهداف و آرمان‌های انقلاب اسلامی برداشته شود (رحمانی، ۱۳۹۶). مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) این گام‌ها را به ۵ مرحله کلی و اساسی تقسیم کرده‌اند که عبارتند از: ایجاد انقلاب اسلامی، ایجاد نظام اسلامی، ایجاد دولت اسلامی، ایجاد جامعه (کشور) اسلامی و در نهایت ایجاد تمدن جهانی اسلامی. معظم‌له در این باره می‌فرماید: «بنده دو سه سال قبل در یکی از همین جلسات گفتم که ما یک انقلاب اسلامی داشتیم، بعد نظام اسلامی تشکیل دادیم، مرحله بعد تشکیل دولت اسلامی است، مرحله بعد تشکیل کشور اسلامی است، مرحله بعد تشکیل تمدن بین‌الملل اسلامی است» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۸۳/۸/۶). بر اساس نقشه راه ترسیمی توسط مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، تشکیل دولت اسلامی مقدمه‌ای بر شکل‌گیری جامعه اسلامی است. ایشان منظور از دولت‌سازی و تشکیل دولت اسلامی را اسلامی شدن مسئولان و تغییر روش و منش دولتمردان به صورت اسلامی و حصول ویژگی‌ها و شرایط و ضوابط متعلق به یک مسئول دولت اسلامی در کارگزاران حکومت می‌دانند و می‌فرمایند: «بعد از آن که نظام اسلامی پیش آمد، نوبت به تشکیل دولت اسلامی به معنای حقیقی می‌رسد؛ یا به تعبیر روشن‌تر، تشکیل منش و روش دولتمردان - یعنی ماها - به گونه اسلامی؛ چون این در وهله‌ی اول فراهم نیست؛ بتدریج و با تلاش باید به وجود آید. مسئولان و دولتمردان باید خودشان را با ضوابط و شرایطی که متعلق به یک مسئول دولت اسلامی است، تطبیق کنند. یا چنان افرادی - اگر هستند - سر کار بیایند؛ یا اگر ناقصند، خودشان را به سمت کمال در آن جهت حرکت دهند و پیش ببرند. این مرحله سوم است که از آن تعبیر به ایجاد دولت اسلامی می‌کنیم. نظام اسلامی قبلاً آمده، اکنون دولت باید اسلامی شود. دولت به معنای عام، نه به معنای هیأت وزرا؛ یعنی قوای سه‌گانه، مسئولان کشور، رهبری و همه» (بیانات در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۷۹/۹/۱۲).

۱- نیروی انتظامی در ایران:

ایران در بیش از ۲ هزار سال قبل و در دوران سلسله هخامنشیان اولین بنیانگذار سیستم حکومتی گسترده امپراطوری است. از آنجا که هر حکومتی نیازمند نظم و امنیت است در نتیجه کشور ما انواع سیستم‌های ایجاد نظم و امنیت را در طی تاریخ مورد آزمایش قرار داده است. اما سیستم نوین ایجاد نظم و امنیت داخلی یعنی سازمان پلیس در ایران به حدود ۱۰۰ سال پیش مربوط می‌شود. ناصرالدین شاه قاجار در سفرهای ۳ گانه خود به اروپا و مشاهده پلیس نوین در آن کشورها و با استخدام یک مستشار بلژیکی به نام کنت دومونته فورته^۳ اولین سیستم پلیسی جدید را در ایران پایه گذاری کرد. این پلیس در طی ۱۰۰ سال گذشته و تا پیروزی انقلاب اسلامی در بهمن سال ۱۳۵۷ از فراز و نشیب‌های متفاوت برخوردار بوده است. پلیس ایران بعد از انقلاب اسلامی، برای مدت‌های طولانی از دو قسمت مهم پلیس شهری و ژاندارمری (مرزی و روستایی) تشکیل شده بوده، کمیته انقلاب اسلامی نیز به عنوان یکی از ارکان مهم حفظ نظم و امنیت داخلی و دفاع از ارزش‌های انقلاب در داخل کشور در بعد از پیروزی انقلاب به این مجموعه افزوده شد. کثرت نیروهای پلیس در بعد از انقلاب اسلامی و ضرورت‌های ادغام این نیروها، باعث شد تا در سال ۱۳۷۰ با تصمیم مجلس شورای اسلامی، این سه نیرو در یکدیگر ادغام و سیستم پلیس واحد به نام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به وجود آید. براساس قانون جدید، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران جزئی از ستاد نیروهای مسلح و وابسته به وزارت کشور و در تبعیت از رهبر معظم انقلاب قرار دارد.

۲- جامعه اسلامی:

امام خمینی(ره) جامعه را در طول نظام هستی تفسیر و تأویل می‌کنند؛ یعنی آفریننده و پروردگار هستی برای هدایت جامعه توسط انبیای الهی، برنامه و دستورالعمل‌های سعادت-بخش و تکامل‌بخش فرستاده و در اختیار انسان‌ها گذاشته و انسان‌ها را به پیمودن راه کمال و سعادت دعوت کرده است. ایشان برای تبیین این موضوع بر مبنای پارادایم «توحید» معتقدند: «از این اصل [اصل «توحید»] ما نیز معتقدیم که قانون‌گذاری برای بشر، تنها در اختیار خدای تعالی است؛ همچنان که قوانین هستی و خلقت را نیز خداوند مقرر فرموده است و سعادت و کمال انسان و جوامع تنها در گرو اطاعت از قوانین الهی است که توسط انبیا

^۳ Conte de Monte Forte

به بشر ابلاغ شده است» (صحیفه امام، ج ۵، ص ۳۸۷-۳۸۸). امام خمینی(ره)، انواع جامعه بشری را قابل تفکیک می‌داند که برخی از انواع آن به اختصار عبارتند از: جامعه عدل، جامعه زنده، جامعه سالم، جامعه مترقی، جامعه آزاد، جامعه توحیدی، جامعه اسلامی، جامعه انقلابی، جامعه حیوانی، جامعه مصرفی و جامعه سفیه. امام خمینی به طور کلی جوامع را به لحاظ نظری به دو گونه کلی جامعه توحیدی و جامعه غیرتوحیدی تقسیم می‌کند. جامعه توحیدی از منظر امام، همانند یک انسان کامل و متعادل است که همه ارکان، عناصر و اعضای جسمی و روحی آن با نظم و هماهنگی با یکدیگر و به صورتی صحیح و تربیت یافته، بدون مداخله در وظایف هم، با حسن انجام وظیفه و با مشارکت و همدردی، به سوی مقصد متعالی خویش در حرکت است (جمشیدی، ۱۳۸۸). «جامعه توحیدی معنایش این است که همه اینها به خدا فکر کنند، توجه به خدا داشته باشند نه هرج و مرج باشد... یعنی همه آمدند با هم به طور وحدت کلمه، وحدت فکر... اما چنانچه انسجام پیدا نکنیم، همه گروه‌ها پشتیبان هم باشند... جامعه توحیدی به این معنا پیدا بشود که همه پشتیبان هم و همه با وحدت کلمه و با وحدت نظر، بدون اینکه یکی بگوید نه، یکی بگوید آری، اگر این طور بشویم ان شاء الله پیروز هستیم» (صحیفه امام، ج ۱۱، ص ۴۱۷-۴۲۲). با توجه به اندیشه و سخنان امام(ره) و از آنجایی که اسلام کاملترین دید را از توحید ارائه داده است، جامعه اسلامی را می‌توان مصداق جامعه توحیدی و جامعه مطلوب امام خمینی دانست. «اگر همه چیز اسلامی بشود، یک جامعه ای پیدا می‌شود غیر قابل فساد. آسیب دیگر نمی‌بیند آن جامعه. و اگر بنا باشد که باز یک جامعه هرج و مرجی باشد آسیب بردار هست» (صحیفه امام، ج ۱۱، ص ۵۲۲). امام خمینی(ره) ضمن اشاره به بعضی نظام‌های اجتماعی، به نظام اسلامی که بر اساس مکتب اسلام بنا شده است می‌پردازد و آن را از حیث شکلی و محتوایی به دلیل تأمین سعادت دنیا و آخرت بهترین و غنی‌ترین نظام می‌داند که اصول اساسی آن حفظ آزادی، استقلال و منافع مردم است: «مذهب اسلام از هنگام ظهور خود، متعرض نظام‌های حاکم در جامعه شده و خود دارای نظام خاص اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی بوده و برای تمامی ابعاد و شئون زندگی فردی و اجتماعی، قوانین خاصی وضع کرده است و جز آن را برای سعادت جامعه نمی‌پذیرد. مذهب اسلام همان گونه که به انسان می‌گوید خدا را عبادت کن و چگونه عبادت کن، به او می‌گوید چگونه زندگی کن و روابط خود را با سایر انسان‌ها چگونه تنظیم کن و حتی جامعه اسلامی با سایر جوامع باید چگونه روابطی برقرار نماید» (صحیفه امام، ج ۵، ص ۳۸۹).

۳- پیشینه تجربی پژوهش

با توجه به بومی بودن موضوع پژوهش حاضر که نقش ناجا در تحقق جامعه اسلامی مبتنی بر منظومه فکری مقام معظم رهبری (مدظله العالی) است، پیشینه خارجی مرتبط با موضوع پژوهش یافت نمی‌شود، لذا در این بخش تلاش شده است تا پژوهش‌های داخلی که با موضوع پژوهش مرتبط هستند، مورد اشاره قرار گیرند.

❖ ترابی و مومنی (۱۳۹۷)، در پژوهشی با عنوان «نقش‌های پیشرانی نیروی انتظامی در تحقق تمدن نوین اسلامی» که با روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است، نقش‌هایی نظیر تامین نظم اجتماعی و امنیت، نهادینه سازی امر به معروف و نهی از منکر، نهادینه سازی جامعه پذیری و قانون گرایی، عدالت گستری، دفاع از حقوق شهروندی، مبارزه با فساد، حسگری و دیده بانی مسایل مکتوم اجتماعی، حمایت و بسیج مردم از نظام سیاسی و تقویت فرهنگ مدیریت جهادی و انقلابی را به عنوان نقش‌های پیشرانی نیروی انتظامی در تحقق تمدن نوین اسلامی بیان می‌کنند.

❖ علی‌رحمانی (۱۳۹۶)، پژوهشی با عنوان «نقش و جایگاه نیروهای مسلح در تحقق دولت اسلامی مبتنی بر منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی)»، با روش تبیینی - تحلیلی و با بهره گیری از منابع کتابخانه‌ای و فضای مجازی (اینترنت) انجام داده است. نتایج پژوهش نشان داد که در اندیشه امام خامنه ای (مدظله العالی)، امنیت مهمترین نیاز کشور و همه جوامع بشری بوده و نیروهای مسلح مهمترین تولیدکنندگان اقتدار و امنیت ملی هستند. از سوی دیگر، هریک از نیروهای مسلح، وظایف جداگانه ای در نظام اسلامی دارند که به قوام و دوام دولت اسلامی و تحقق آرمان‌های آن کمک می‌کند که از جمله آنها می‌توان به دفاع از مرزها و کیان نظام اسلامی، مقابله با تهدیدات داخلی و خارجی، استقرار نظم و قانون، امر به معروف و نهی از منکر، تحقق جامعه اسلامی الگو، کشور الگو و نیروهای مسلح الگو اشاره کرد.

❖ پیراسته (۱۳۹۶)، نیز در پژوهشی با عنوان «نقش و جایگاه نیروهای مسلح در تحقق دولت اسلامی مبتنی بر منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی)»، نشان می‌دهد که نقش نیروهای مسلح در تحقق دولت اسلامی از دو لحاظ ایدئولوژی و

عملیاتی تأثیرگذار می‌باشد و از میان مؤلفه‌های مورد ارزیابی، عوامل «برقراری امنیت و آرامش»، «توقف غرب باوری و غربزدگی» و «استقلال و ثبات» بیشترین تأثیر را داشته‌اند؛ از سوی دیگر «کار»، «حرکت و اقدام» و «مقابله با فساد» کمترین تأثیر را داشته‌اند.

❖ ذوالفقاری و فعال (۱۳۹۶)، در پژوهشی که با هدف تبیین نقش سرمایه دینی پلیس در تحقق دولت اسلامی با تأکید بر توسعه اقتصادی انجام پذیرفت، ضمن شناسایی مؤلفه‌های اثرگذار مربوط به تحقیق و شناسایی تأثیرات سرمایه و قدرت دینی پلیس بر توسعه امنیت اقتصادی - که از مؤلفه‌های اصلی تحقق دولت اسلامی به‌شمار می‌آید، بیان می‌کند که دین و معنویت به‌عنوان قدرت برتر پلیس دارای اهمیت ویژه و مؤثر است و در تحقق توسعه اقتصادی در دولت اسلامی نقش اساسی دارد، در نتیجه ضرورت دارد متصدیان امر با برنامه‌ریزی و سیاستگذاری و ایجاد راهبردهای مناسب در حوزه سرمایه دینی پلیس، در ایجاد بسترها و زمینه‌های توسعه امنیت اقتصادی کشور، اقدام کنند تا از این طریق استحکام دولت اسلامی محقق گردد.

❖ میری و همکاران (۱۳۹۴)، پژوهشی با عنوان «بررسی نقش پلیس جامعه‌محور در ایجاد امنیت اجتماعی» را با روش پیمایشی در بین دو جامعه آماری دانشجویان و کارکنان اداره آگاهی انجام دادند. نتایج نشان داد که میانگین نقش رابطه پلیس جامعه‌محور در افزایش امنیت اجتماعی از دیدگاه خود پلیس و دانشجویان متفاوت و میانگین نگرش دانشجویان به ارتباط و تأثیر آن بر این متغیر بیشتر است.

۴- روش‌شناسی پژوهش

مسائل اجتماعی دامنه‌ای گسترده دارند که حل آن‌ها به شناخت ریشه‌های ظریف، عمیق و به‌ظاهر نامرئی‌شان وابسته است. شناخت این مسائل خوبه‌خود مستلزم دانستن و تسلط بر مبنای روش‌های شناخت آن‌هاست. پژوهش حاضر، اکتشافی است. از نظر جهت‌گیری، بنیادی، از لحاظ فلسفه پژوهش، تفسیری و راهبردی اصلی آن تحلیل مضمون است و مبتنی بر رویکرد کیفی صورت گرفته است. جامعه آماری پژوهش مشتمل بر بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) می‌باشد و جهت جمع‌آوری داده‌ها از روش کتابخانه‌ای و فیش‌برداری از بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) بهره گرفته شده است.

۴-۱) روایی و پایایی پژوهش

پژوهشگران کیفی به دلیل افزایش اعتبار پژوهش خود، باید حداقل از دو راهبرد بهره بگیرند (کرسول^۴، ۲۰۰۳). در پژوهش حاضر برای نیل به این هدف، اقدامات ذیل صورت گرفته است:

- تطبیق اعضا: نظرهای دو نفر از اساتید و دو نفر از متخصصین حوزه پژوهش درباره گزارش، فرایند و داده‌های پژوهش دریافت شد و عناوین تعدادی از مفاهیم مطابق نظرهای اصلاحی ایشان بازبینی شد.
- درگیری طولانی مدت با موضوع پژوهش: به دلیل جذابیت موضوع پژوهش و همچنین کنکاش دقیق پژوهشگر در مفاهیم مورد بحث، فرایند بررسی متون زمان به نسبت زیادی به طول انجامید.
- کثرت گرایی: به منظور ایجاد تنوع در متون مورد بررسی، تلاش شده است تا همه انواع داده‌ها از جمله داده‌های متنی، فایل‌های دیداری و شنیداری مورد تحلیل واقع شوند.

همچنین بنا به نظر کرسول (۲۰۰۳)، برای حصول اطمینان از پایایی پژوهش نیز از دو روش زیر استفاده شد:

- الف) یادداشت برداری مفصل و دقیق
- ب) کدگذاری ناشناس به کمک کدگذاری که جزء تیم پژوهش نیست.

۵- تحلیل مضمون

تجزیه و تحلیل اطلاعات در روش تحلیل مضمون بر فرایند کدگذاری مبتنی است. مضمون یا تم، بیانگر مفهوم الگوی موجود در داده‌ها و مرتبط با پرسش‌های پژوهش است. این روش، فرایندی برای تحلیل داده‌های متنی است که داده‌های پراکنده و متنوع را به داده‌های غنی و تفصیلی تبدیل می‌کند (براون و کلارک^۵، ۲۰۰۶). شبکه مضامین بر اساس

^۴. Creswell

^۵. Braun & Clarke

رویه‌ای مشخص، طی چهار مرحله «دیدن متن»، «برداشت و درک مناسب از اطلاعات ظاهراً نامرتب»، «تحلیل اطلاعات کیفی» و در نهایت «مشاهده نظام‌مند شخص، تعامل، گروه، موقعیت، سازمان یا فرهنگ» مضامین زیر را نظام‌مند می‌کند:

- مضامین پایه (کدها و نکات کلیدی موجود در متن)
- مضامین سازمان‌دهنده (مقولات به‌دست‌آمده از ترکیب و تلخیص مضامیه پایه)
- مضامین فراگیر (مضامین عالی دربرگیرنده اصول حاکم بر متن به‌عنوان یک کل)

سپس این مضامین به‌صورت نقشه‌های شبکه وب رسم می‌شوند که در آن مضامین برجسته هر یک از سه سطح نام‌برده، همراه با روابط میان آنها نشان داده می‌شود. شبکه مضامین، رویه‌ای برای تهیه مقدمات یا ارائه نتایج پایانی تحلیل نیست، بلکه راهکاری برای شکستن متن و یافتن نکات معقول و برجسته درون آن (عابدی جعفری، تسلیمی، فقیهی و شیخ‌زاده، ۱۳۹۰) است.

۶- یافته‌های پژوهش

در گام نخست، برای آشنایی با داده‌ها، کلیه بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در خصوص موضوع پژوهش، از سال ۱۳۶۸ تا آبان‌ماه سال ۱۳۹۸ مورد بازخوانی دقیق قرار گرفت. پس از بازخوانی‌های مکرر، در گام دوم مضامین پایه استخراج شد و در گام بعدی مضامین سازمان‌دهنده از تحلیل و ترکیب مضامین پایه یا جملات یادداشت‌گذاری‌شده بروز و ظهور یافتند. پس از آن و در گام چهارم با توجه به شکل‌گیری مضامین سازمان‌دهنده، مضامین فراگیر تعیین شد. در این گام، با توجه به مضامین سازمان‌دهنده و همچنین ذهنیت شکل‌گرفته پژوهشگر طی پژوهش، تعداد نوزده مضمون فراگیر مشخص شد. تم‌ها و الگوهای درون داده‌ها به یکی از دو روش روش اسقرایی (پایین به بالا) یا روش نظری - قیاسی (بالا به پایین) شناسایی می‌شوند. در رویکرد اسقرایی، تم‌های شناسایی‌شده بیشتر به خود داده‌ها مرتبط می‌شوند و از داده‌های گردآوری‌شده به دست می‌آیند. در حالی که در رویکرد نظری - قیاسی، داده‌ها از علاقه نظری پژوهشگر به موضوع ناشی می‌شوند و از طریق پیشینه پژوهش و زمینه کاری وی بیرون می‌آیند. معمولاً هنگامی در رابطه با موضوعی به پژوهش پرداخته می‌شود که در باب موضوع مد نظر، کمتر نظریه‌ای ظاهر شده باشد. در این گونه موارد بهتر است رویکرد اسقرایی در پیش گرفته شود (محمودی، نیری و پورعزت، ۱۳۹۳). بنابراین در

این پژوهش برای استخراج مضامین پایه، سازمان‌دهنده و فراگیر از روش استقرایی استفاده شده است. با توجه به حجم زیاد جداول مربوط به استخراج مضامین پایه، سازمان‌دهنده و فراگیر از بیانات فرمانده معظم کل قوا، در این پژوهش تحلیل مربوط به ۶ مضمون فراگیر به عنوان نمونه، در قالب جداول ۱ و ۲ ارائه می‌شود و سایر مضامین فراگیر، بصورت متنی مورد اشاره قرار می‌گیرند. در پایان نیز شبکه مضامین نقش ناجا در تحقق جامعه اسلامی مبتنی بر منظومه فکری مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) ترسیم می‌شود (نمودار ۱).

جدول ۶-۱: تبدیل نقل قول به مضامین پایه‌ای

مضمون پایه	بخشی از بیانات (نقل قول)	شناسه
تأمین امنیت، وظیفه جمهوری اسلامی است.	در جمهوری اسلامی «مظهر امنیت» نیروی انتظامی است. نیروی انتظامی در مسئولیت خود که ایجاد امنیت است، مظهر حاکمیت جمهوری اسلامی است. یعنی جزو	بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۴/۲/۶
نیروی انتظامی مظهر حاکمیت جمهوری اسلامی است.	وظایف جمهوری اسلامی این است که در جامعه امنیت ایجاد کند. امنیت اخلاقی، امنیت اجتماعی - همان‌طور که شرح دادید - جزو وظایف ما است؛ جزو وظایف جمهوری اسلامی است؛ نمی‌توانیم اینها را رها کنیم. مظهر این امنیت و عامل وسط میدان این امنیت عبارت است از نیروی انتظامی.	
نیروی انتظامی با یک دشمن آشکار مواجه نیست.	نیروی انتظامی برخلاف سایر نیروهای مسلح، با یک دشمن آشکار مواجه نیست بلکه مجرمان در میان مردم قرار دارند و نیروهای انتظامی باید همچون یک	بیانات در دیدار جمعی از پرسنل و فرماندهان

<p>برخورد با مجرمان، بدون اینکه به سایر اقشار جامعه آسیبی وارد شود.</p>	<p>جراح حاذق و ماهر، غده سرطانی را بدون آنکه به اعضاء و جوارح بدن آسیبی وارد شود، خارج نمایند.</p>	<p>نیروی انتظامی سراسر کشور، ۱۳۸۹/۲/۵</p>
<p>مهم‌ترین وظیفه‌ی نیروی انتظامی، برقراری نظم و امنیت در جامعه است.</p>	<p>برقراری نظم و امنیت در جامعه مهم‌ترین وظیفه‌ی نیروی انتظامی است. اقتدار در مقابل قانون‌شکنان و جنایت‌کاران و برخورد همراه با رأفت و ادب با مردم، باید سرلوحه‌ی نیروی انتظامی قرار گیرد.</p>	<p>بیانات مقام معظم رهبری در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۳/۷/۱۵</p>
<p>نیروی انتظامی با قانون‌شکنان با اقتدار برخورد کند و با مردم با رأفت و ادب مواجه شود.</p>		
<p>کارکنان نیروی انتظامی، مجاهدان فی سبیل الله هستند.</p>	<p>امروز آن کسانی که در قالب نیروی انتظامی سعی می‌کنند آرامش را، امنیت را، آسایش خیال را برای آحاد شهروندان کشورمان فراهم کنند، در حقیقت به معنای واقعی کلمه، مجاهدان فی سبیل الله هستند؛ این بسیار باارزش است. لازمه‌ی این سمت مهم و این عنوان بزرگ، این است که هرچه می‌توانید، کار را از آسیب‌هایی که ممکن است در</p>	<p>بیانات در دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۰/۶/۲۹</p>
<p>تلاش شود که وظایف مربوطه با کمترین آسیب و</p>		

<p>به بهترین نحو صورت پذیرد.</p>	<p>آن و بر آن وارد شود، مبرا کنید. تأکید همیشه‌ی ما در خطاب به نیروی انتظامی این بوده و همین هم هست.</p>	
<p>نیروی انتظامی دارای نیروی انسانی مومن، کارآمد، توانا، هوشیار و دارای حظّ وافر از تجهیز علمی است.</p>	<p>ما در نیروی انتظامی و در بسیاری از بخشها، از نیروی انسانی مؤمن، کارآمد، توانا، هوشیار و دارای حظّ وافر از تجهیز علمی، برخورداریم. در نیروی انتظامی، انسان‌های مؤمنی وجود دارند که حقیقتاً آن امتحانی که برای آنها پیش می‌آید، شاید کمتر کسی بتواند در مقابل آن امتحان به‌طور کامل سربلند بیرون آید؛ اما می‌دانیم و خبر داریم که عناصری از این نیرو هستند که به خاطر روح امانت، در مقابل این امتحان‌های سخت، سربلند بیرون می‌آیند. اینها خیلی با اهمیت است. اگر نیروی انتظامی با اتکاء به این انسان‌های مؤمن و به این نظامی که انسان مؤمن می‌پرورد، بخواهد به اهداف والایی که این نیرو دارد، برسد - که ان‌شاءالله هم می‌تواند به آن اهداف برسد - باید همه تلاش‌ها و همّت‌ها متوجّه به این قضیه شود؛ یعنی شما کار را به عنوان یک خدمت و به عنوان یک وظیفه و آن امکان قانونی را که در اختیار شماست، به عنوان</p>	<p>بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۸/۷/۱۷</p>
<p>عناصر مومن در نیروی انتظامی بخاطر روح امانتداری از آزمون‌های سخت سربلند بیرون آمده‌اند.</p>	<p>نیرو دارد، برسد - که ان‌شاءالله هم می‌تواند به آن اهداف برسد - باید همه تلاش‌ها و همّت‌ها متوجّه به این قضیه شود؛ یعنی شما کار را به عنوان یک خدمت و به عنوان یک وظیفه و آن امکان قانونی را که در اختیار شماست، به عنوان</p>	
<p>کار را به عنوان یک وظیفه الهی بدانید.</p>	<p>نیرو دارد، برسد - که ان‌شاءالله هم می‌تواند به آن اهداف برسد - باید همه تلاش‌ها و همّت‌ها متوجّه به این قضیه شود؛ یعنی شما کار را به عنوان یک خدمت و به عنوان یک وظیفه و آن امکان قانونی را که در اختیار شماست، به عنوان</p>	
<p>امکان قانونی در اختیار را به عنوان یک ابزار</p>	<p>نیرو دارد، برسد - که ان‌شاءالله هم می‌تواند به آن اهداف برسد - باید همه تلاش‌ها و همّت‌ها متوجّه به این قضیه شود؛ یعنی شما کار را به عنوان یک خدمت و به عنوان یک وظیفه و آن امکان قانونی را که در اختیار شماست، به عنوان</p>	

<p>تقرب الی الله در نظر بگیرید.</p>	<p>یک ابزار تقرب الی الله بنگرید و در نظر بگیرید. همیشه فساد انسان‌ها آن وقتی</p>	
<p>نگاه به اختیار به عنوان یک ابزار شخصی، موجب فساد می‌شود.</p>	<p>شروع می‌شود که آن اختیار و امکانی را که در دست آنهاست، به عنوان یک ابزار شخصی به حساب بیاورند، نه به عنوان یک ابزار برای انجام وظیفه الهی. این آن</p>	
<p>انسان‌های والا، آنچه را که در اختیار دارند، متعلق به خدا می‌دانند.</p>	<p>نقطه انحطاط و انحراف است. همه جا انسان‌های والا آن انسان‌هایی هستند که همه آنچه را که در اختیار دارند، متعلق به خدا و وظیفه خدایی می‌دانند و آن را در راه وظیفه الهی - آن جایی که جای صرف آن است - بی‌دریغ صرف می‌کنند.</p>	
<p>نیروی انتظامی نشان داده که آماده است آنچه را که در اختیار دارد، در راه خدا مصرف کند.</p>	<p>افتخاری برای نیروهای مسلح ما - از جمله نیروی انتظامی - بالاتر از این نیست که در مواردی، نشان داده که آماده است آنچه را که در اختیار دارد، در راه خدا مصرف کند.</p>	
<p>نیروی انتظامی در ارتباط با رونق تولید می‌تواند نقش آفرینی کند.</p>	<p>یک نکته‌ی مهم به نظر من که اینجا یادداشت کرده‌ام، این است که شما در رابطه‌ی با این «رونق تولید» که ما گفتیم، میتوانید نقش آفرینی کنید؛ حالا</p>	<p>بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۸/۲/۸</p>
<p>وجود امنیت باعث تسهیل</p>	<p>نقش آفرینی، یکی همین است که ایشان گفتند: امنیت وقتی که بود، تحرک</p>	

<p>تحرك اقتصادی می شود.</p>	<p>اقتصادی به طور طبیعی آسان می شود، ممکن می شود؛ اگر امنیت نباشد، تحرك</p>	
<p>مسئله قاچاق، یکی از مشکلات کشور در شکل - گیری رونق اقتصادی است.</p>	<p>اقتصادی، یا مشکل می شود، یا حتی ناممکن می شود. پس ایجاد امنیت کمک می کند به اینکه شما به آن خواسته‌ی مطلوبی که عبارت است از رونق اقتصادی کمک کنید؛ این یک راه است لکن فقط</p>	
<p>نیروی انتظامی با قاچاق به معنای واقعی کلمه مبارزه کند.</p>	<p>این نیست. یکی از مشکلات ما در رونق اقتصادی، قاچاق است، قاچاق و همین طور { واردات بی‌رویه -حالا مسئولینش جدا هستند- آن واردات رسمی که از</p>	
<p>نیروی انتظامی با خروج غیررسمی اجناس مورد نیاز مردم مبارزه کند.</p>	<p>گمرکات و ورودی‌های رسمی و مانند اینها وارد می شوند، یک مسئله است، مسئله‌ی قاچاق یک مسئله‌ی دیگر است. شما می‌توانید با قاچاق به معنای واقعی کلمه مبارزه کنید. امروز متأسفانه قاچاق دوطرفه است؛ یک چیزهایی قاچاقی وارد</p>	
<p>قاچاق به صورت سازماندهی شده و با اهداف خاص، صورت می‌گیرد و صرفاً سودطلبی مطرح نیست.</p>	<p>می‌شود که تولید را نابود می‌کند، شکست می‌دهد؛ یک چیزهایی قاچاقی خارج می‌شود. همین الان ما گزارش داریم که بعضی از اجناس مورد نیاز مردم، اجناس کشاورزی و مانند اینها را افراد می‌روند با قیمت‌های زیادتر از معمول از آن کشاورز یا از آن تولیدکننده می‌خرند برای اینکه ببرند یک جای دیگر بفروشند. این صرفاً هم</p>	

	<p>سودطلبی نیست؛ آدم احساس می کند پشت این، یک نقشه‌ای، یک فکری، یک دستی وجود دارد؛ چون یک جاهایی را اینها هدف می گیرند که نشان دهنده‌ی این است که یک قصد سوئی وجود دارد؛ فقط این نیست که حالا طرف بخواهد سود بکند. اینها را شما اگر مراقب باشید، به نظر من از جمله‌ی چیزهای خیلی مهم است.</p>	
<p>عدم وجود امنیت باعث می شود امکان فعالیت اقتصادی از بین برود.</p>	<p>در نبود امنیت، حتی با وجود توانایی و انگیزه در میان افراد یک جامعه، امکان فعالیت‌های متنوع اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و خدماتی از بین می رود.</p>	<p>بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۵/۷/۱۳</p>
<p>فضای مجازی در زندگی افراد جامعه گسترش یافته است.</p>	<p>یک نکته‌ی دیگری که شماها می توانید نقش ایفا کنید در داخل کشور، مسئله‌ی امنیت فضای مجازی است. امروز فضای مجازی در زندگی مردم، دیگر مثل پنج</p>	<p>بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۸/۲/۸</p>
<p>فضای مجازی منافع و امکاناتی دارد.</p>	<p>سال پیش و ده سال پیش نیست؛ گسترش فضای مجازی یک گسترش بسیار وسیع و عظیمی است. خوب، این</p>	
<p>فضای مجازی خطرات بزرگی</p>	<p>فضای مجازی منافی دارد، امکاناتی دارد، خطراتی هم دارد، خطرات بزرگی هم</p>	

<p>را متوجه جامعه می‌کند.</p>	<p>دارد. اگر چنانچه این فضا ناامن باشد برای مردم، ضررش را مردم می‌برند. شما خوب</p>	
<p>نامنی در فضای مجازی منجر به متضرر شدن افراد جامعه می‌شود.</p>	<p>-حالا پلیس فتا و مانند اینها هم که هست، کارهایی می‌کنید- در این زمینه می‌توانید به معنای واقعی کلمه، به طور جدی وارد بشوید و کار کنید که آن وقت، همکاری شما با قوه قضائیه، در این قضیه مهم است.</p>	
<p>نیروی انتظامی در زمینه فضای مجازی به طور جدی کار کند.</p>	<p>است.</p>	
<p>نیروی انتظامی در ایجاد امنیت فضای مجازی با قوه قضائیه همکاری کند.</p>		
<p>تصویر یک «یار مهربان و مقتدر» از نیروی انتظامی در ذهن مردم ترسیم شود.</p>	<p>باید تصویر یک «یار مهربان و مقتدر» از نیروی انتظامی در ذهن مردم ترسیم شود. «اقتدار و قاطعیت بدون بی‌رحمی»، «سلامت درونی»، «حضور به‌هنگام و سریع»، «عطوفت و کمک به مردم»، و «قانون‌گرایی» عواملی هستند که موجب ارائه‌ی تصویری مثبت از نیروی انتظامی خواهد شد.</p>	<p>بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۵/۲/۲۹</p>
<p>اقتدار و قاطعیت، حضور سریع، قانون‌گرایی،</p>		

<p>کمک به مردم موجب ارائه‌ی تصویری مثبت از نیروی انتظامی می‌شود.</p>		
<p>نیروی انتظامی باید به عنوان نیرویی مقتدر و حامی مردم جلوه نماید.</p>	<p>نیروی انتظامی باید همواره در نظر مردم به عنوان نیرویی قوی و مقتدر و حامی مردم جلوه نماید. مناعت طبع یکی از نکاتی است که می‌تواند موجب ارتقای بیش از پیش منزلت نیروی انتظامی شود.</p>	<p>بیانات در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۳/۷/۱۵</p>
<p>نیروی انتظامی از تجارب دیگران و ابتکارات داخلی بهره بگیرد.</p>	 <p>نیروی انتظامی باید با استفاده از تجارب دیگران و بهره‌گیری از ابتکارات داخلی و شناسایی صحیح وضعیت جامعه، برنامه‌ریزی علمی دقیقی انجام دهد و با جدیت و تلاش مستمر در جهت ارتقای بیش از پیش و حل مشکلات گام بردارد.</p>	<p>بیانات در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۳/۷/۱۵</p>
<p>نیروی انتظامی باید وضعیت جامعه را به طور دقیق شناسایی کند.</p>		
<p>نیروی انتظامی باید با تلاش مستمر در جهت ارتقای بیش از پیش و حل</p>		

مشکلات گام بردارد.		
-----------------------	--	--

در ادامه، از تحلیل و ترکیب مضامین پایه و جملات مشخص شده در متن، مضامین سازمان‌دهنده و مضامین فراگیر شناسایی شده است که در جدول ۲ نمایش داده می‌شود.

جدول ۶-۲: تبدیل مضامین پایه به مضامین سازمان‌دهنده و مضامین فراگیر

مضمون پایه	مضمون سازمان‌دهنده	مضمون فراگیر
تأمین امنیت، وظیفه جمهوری اسلامی است.	تأمین نظم و امنیت، وظیفه حیاتی نیروی انتظامی	برقراری نظم و امنیت در جامعه
نیروی انتظامی مظهر حاکمیت جمهوری اسلامی است.		
مهم‌ترین وظیفه‌ی نیروی انتظامی، برقراری نظم و امنیت در جامعه است.		
نیروی انتظامی با یک دشمن آشکار مواجه نیست.	ضرورت دقت در شناسایی مجرمان در سطح جامعه	برقراری نظم و امنیت در جامعه
برخورد با مجرمان، بدون اینکه به سایر اقشار جامعه آسیبی وارد شود.	تفاوت در رفتار با قانون‌شکنان و عموم مردم جامعه	
کارکنان نیروی انتظامی، مجاهدان فی سبیل‌الله هستند.	جهاد در راه خدا	

نگرش به شغل به عنوان ابزار تقرّب الی الله	عملکرد کارا	تلاش شود که وظایف مربوطه با کمترین آسیب و به بهترین نحو صورت پذیرد.
	برخوردار از نیروی انسانی در تراز انقلاب اسلامی	نیروی انتظامی دارای نیروی انسانی مومن، کارآمد، توانا، هوشیار و دارای حظّ وافر از تجهیز علمی است.
		عناصر مومن در نیروی انتظامی بخاطر روح امانتداری از آزمون‌های سخت سربلند بیرون آمده‌اند.
	انجام وظیفه در جهت کسب رضایت خداوند	کار را به عنوان یک وظیفه الهی بدانید.
		امکان قانونی در اختیار را به عنوان یک ابزار تقرّب الی الله در نظر بگیرید.
	عدم سوءاستفاده از قدرت	نگاه به اختیار به عنوان یک ابزار شخصی، موجب فساد می‌شود.
اقدام در راه خدا	انسان‌های والا، آنچه را که در اختیار دارند، متعلّق به خدا می‌دانند.	
	نیروی انتظامی نشان داده که آماده است آنچه را که در اختیار دارد، در راه خدا مصرف کند.	
تلاش جهت رونق بخشیدن به تولید	نقش سازنده نیروی انتظامی در رونق تولید	نیروی انتظامی در ارتباط با رونق تولید می‌تواند نقش‌آفرینی کند.
	وجود امنیت باعث تسهیل تحرک اقتصادی می‌شود.	

		عدم وجود امنیت باعث می شود امکان فعالیت اقتصادی از بین برود.
	ضرورت مبارزه نیروی انتظامی با قاچاق	مسئله قاچاق، یکی از مشکلات کشور در شکل گیری رونق اقتصادی است.
		نیروی انتظامی با قاچاق به معنای واقعی کلمه مبارزه کند.
		نیروی انتظامی با خروج غیررسمی اجناس مورد نیاز مردم مبارزه کند.
	تقابل نیروی انتظامی با قاچاق سازمان یافته و هدفمند	قاچاق به صورت سازماندهی شده و با اهداف خاص، صورت می گیرد و صرفاً سود طلبی مطرح نیست.
ایجاد امنیت در فضای مجازی	فراگیر شدن استفاده از فضای مجازی در جامعه	فضای مجازی در زندگی افراد جامعه گسترش یافته است.
	فرصت ها و تهدیدهای فضای مجازی	فضای مجازی منافع و امکاناتی دارد.
		فضای مجازی خطرات بزرگی را متوجه جامعه می کند.
	لزوم حفاظت از جامعه در قبال تهدیدات فضای مجازی	نامنی در فضای مجازی منجر به متضرر شدن افراد جامعه می شود.
		نیروی انتظامی در زمینه فضای مجازی به طور جدی کار کند.
لزوم همکاری با نهادهای دیگر در جهت مدیریت فضای مجازی	نیروی انتظامی در ایجاد امنیت فضای مجازی با قوه قضائیه همکاری کند.	

ارتقای منزلت نیروی انتظامی	برداشت جامعه از نیروی انتظامی به عنوان یک مهربان و مقتدر	تصویر یک «یار مهربان و مقتدر» از نیروی انتظامی در ذهن مردم ترسیم شود.
		نیروی انتظامی باید به عنوان نیرویی مقتدر و حامی مردم جلوه نماید.
	ارائه تصویر مثبت از نیروی انتظامی در جامعه	افتدار و قاطعیت، حضور سریع، قانون-گرایی، کمک به مردم موجب ارائه‌ی تصویری مثبت از نیروی انتظامی می-شود.
برنامه‌ریزی عالمانه و دقیق	استفاده از خلاقیت و تجربه افراد	نیروی انتظامی از تجارب دیگران و ابتکارات داخلی بهره بگیرد.
	شناسایی دقیق وضع موجود جامعه	نیروی انتظامی باید وضعیت جامعه را به طور دقیق شناسایی کند.
	اقدام جهت حل مشکلات و ارتقای سطح	نیروی انتظامی باید با تلاش مستمر در جهت ارتقای بیش از پیش و حل مشکلات گام بردارد.

همانطور که اشاره گردید، بعد از ارائه تحلیل مربوط به ۶ مضمون فراگیر به عنوان نمونه در قالب جداول ۱ و ۲، سایر مضامین فراگیر بصورت متنی مورد اشاره قرار می‌گیرند.

❖ **تأمین امنیت روانی، اخلاقی و فرهنگی جامعه:** مقابله با ناامنی‌های روانی در جامعه همچون نگرانی خانواده‌ها از حضور فرزندانشان در خیابان‌ها و بوستان‌ها به دلیل احتمال کشیده شدن آنها به سمت مواد مخدر و یا نگرانی از کشانده شدن جوانان به سمت فحشا و منکرات، بسیار با اهمیت‌تر از مقابله با ناامنی‌های فیزیکی است و باید با چنین ناامنی‌هایی به‌طور جدی مقابله شود. جولان دادن برخی جوان‌های سرمستِ غرورِ ثروت با خودروهای گران‌قیمت در خیابان‌ها یکی دیگر از مظاهر ایجاد ناامنی روانی در جامعه است

و نیروی انتظامی باید برای ابعاد مختلف ناامنی برنامه داشته باشد و با آنها مقابله کند (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۴/۲/۶). یکی از مهمترین وظایف نیروی انتظامی ایجاد امنیت در جامعه بویژه امنیت اخلاقی و روانی است. امنیت اخلاقی در جامعه به معنای آن است که مردم دغدغه‌ای در خصوص احتمال انحراف اخلاقی فرزندان خود در جامعه نداشته باشند (بیانات در دیدار وزیر کشور و جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۰/۲/۴). در برخورد با برخی افراد که تعمداً یا از روی بی توجهی چهره جامعه را از لحاظ دینی، نجابت و عفاف خارج می‌کنند نیز باید برخوردی قوی و صحیح انجام شود (بیانات در دیدار جمعی از پرسنل و فرماندهان نیروی انتظامی سراسر کشور، ۱۳۸۹/۲/۵). تأمین امنیت اخلاقی و فرهنگی جامعه یکی از وظایف بسیار مهم نیروی انتظامی می‌باشد. باید ضمن فرهنگ‌سازی در خصوص امنیت، با اشاعه‌ی فساد و فساد علنی به صورت مدبرانه و هوشیارانه مقابله و از امنیت فرهنگی و اخلاقی مردم دفاع شود (بیانات مقام معظم رهبری در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۳/۷/۱۵). نیروی انتظامی باید در اجرای قانون رعایت اخلاق را مدنظر قرار دهد و قانون را در عین قاطعیت با خوشرویی و مهربانی اعمال کند. در جامعه‌ای که معیار و ملاک آن اسلام است نیروی انتظامی باید متناسب با آن به حفظ و حراست از حساسیتهای جامعه بپردازد که تأمین امنیت اخلاقی جامعه نیز از آن جمله است (بیانات در دیدار فرماندهان و رؤسای عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی، ۱۳۷۰/۱۱/۲).

❖ **توجه به مردمی بودن نیروی انتظامی:** نیروی انتظامی ما امروز با سال‌های گذشته تفاوت‌های زیادی کرده؛ با دوره‌ی طاغوت - که ما یادمان هست؛ شماها آن وقت در دنیا نبودید - از زمین تا آسمان تفاوت کرده. روزی بود که مسئولان انتظامی در این کشور غالباً جز ایجاد رعب و وحشت و دلخوری برای مردم، کاری نمی‌کردند؛ امروز نیروی انتظامی برای مردم است، در کنار مردم است، پشتیبان مردم است؛ مردم اعتماد پیدا کرده‌اند. شما وقتی در میدان هستید، کار خودتان را خوب انجام می‌دهید، آن چیزهایی را که مردم به عنوان مسائلشان در جامعه از لحاظ نظم و انضباط و امنیت مطرح است، وجهه‌ی همت

قرار می‌دهید، مردم به شما اطمینان پیدا می‌کنند؛ احساس دلگرمی می‌کنند؛ به شما محبت می‌ورزند؛ به شما افتخار می‌کنند. همه‌ی آحاد جامعه با هر مذهب و قومیتی و همچنین با هر گرایش سیاسی و سلیقه‌ای در برخورداری از امنیت یکسان هستند و فقط باید اخلاص‌گرا در امنیت مردم احساس ناامنی کنند (بیانات در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۶/۸/۱۶). نیروی انتظامی، نیروی مسلح اجتماعی است؛ نیروی مسلح منزوی نیست؛ در پادگان‌ها نیست؛ در بازارهاست؛ در متن زندگی مردم است؛ در عین حال نیروی مسلح هم هست؛ موظف به حفظ امنیت و نظم است - آن هم با قدرت مسلح- وسط زندگی مردم هم هست؛ این خیلی حساس و ظریف است. نیروی انتظامی ما امروز نه با گذشته‌ی قبل از انقلاب - آن‌که اصلاً محل بحث نیست - با اول انقلاب خیلی تفاوت کرده است. بنده از اول در مجموعه‌ی نیروهای مسلح بوده‌ام و از نزدیک این تفاوت را لمس کرده‌ام (بیانات در دیدار مسئولان عقیدتی، سیاسی نیروی انتظامی، ۱۳۸۳/۱۰/۲۳). مسأله نیروی انتظامی، البته یک مسأله اساسی و مهم است. اگر ما بخواهیم ضروریات زندگی بشر را در فصول عمده خلاصه کنیم و مثلاً به دو فصل، سه فصل و حداکثر به چهار فصل برسیم، یک فصل از این چند فصل، فصل «امنیت» است. بدون امنیت، نه خوراک لذتی میبخشد، نه خانواده‌آسی ایجاد میکند و نه شغل و درآمد فایده‌ای می‌دهد. امنیت که نبود، هیچ چیز نیست. امنیت، مثل هوا برای انسان، به طور مستمر لازم است. اگر جامعه امنیت نداشته باشد، حالت اختناق پیدا می‌کند؛ مثل مجموعه‌ای که هوا در اختیار نداشته باشد. این، اهمیت امنیت است. امنیت هم متعلق به همه است. امنیت تهران، واجب‌تر از امنیت مردم مرز نشین جنوب و شرق و غرب کشور نیست. امنیت افراد مرقه که از سرمایه و امکاناتی برخوردارند، واجب‌تر از امنیت آن کارگری که چشمش به مزد روزانه است، نیست. لذا امنیت، متعلق به همه است؛ نیروی انتظامی هم متعلق به همه است. نکته‌ای را فرمانده محترم نیروی انتظامی ذکر کردند که نکته درستی است و آن، این است که اساس نیروی انتظامی در دوران رژیم غیر مردمی و طاغوتی، برای حفظ امنیت طبقات ویژه بود و بقیه مردم هر چه بر سرشان می‌آمد، اهمیتی نداشت! من در همان زمان رژیم گذشته، در مناطق

مرزی کشور به صورت تبعید زندگی می‌کردم و می‌دیدم که وضع آن‌جا چگونه بود. در آن‌جا، امنیت به دست گردن کلفت‌ها و باج‌بگیرهای منطقه سپرده شده بود. امنیت، عبارت بود از امنیت خوانین و بزرگان و سرمایه‌داران منطقه و دیگران حقی از آن نداشتند. به همین خاطر، اگر در مناطق مختلف این کشور و بخصوص در دوردست‌ها، آدم متنفّذی، نوکران، کارگران و زیردستان خود را میزد، میکشت، حبس می‌کرد، از زندگی و هستی می‌انداخت و امنیت آنها و زن و فرزندشان را سلب می‌نمود، ایرادی نبود و کسی نمی‌گفت که شما چرا این کار را کردید! اگر به پاسگاه هم شکایت می‌کردند، شکایت‌کننده محکوم میشد! یعنی امنیت، امنیت طبقات ویژه بود، نه امنیت عمومی (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۶/۴/۲۵).

❖ **سالم‌سازی فضای درونی نیروی انتظامی:** ببینید برادران عزیز! عناصر خیلی خوب، آدم‌های خیلی خوب در نیروی انتظامی کم نیستند اما اگر چنانچه در خلال این عدد قابل توجه خیلی خوب، یک تعداد غیرخوب وجود داشته باشد، همه‌ی این فضیلت‌ها و افتخارات را در چشم مردم زیر سؤال می‌برد؛ یعنی اگر فرض کنید من باب مثال، فلان کلانتری شما یک مأمور ناباب داشته باشد که در یک ساعتی از شبانه‌روز که او آنجا مأمور است، مراجعین ناراضی و ناراحت برگردند، با سوءظن برگردند، احساس امانت و صداقت و خدمت در آن طرف نکنند، این تعمیم پیدا می‌کند، یعنی در ذهن آنها تعمیم پیدا می‌کند. لذا باید تلاش کنید تا آن آخر خط را -فرض کنید یک خط عمودی وجود دارد از بالا، [یعنی] فرماندهی تا آن سرپنجه‌ها- زیر نظر داشته باشید، ملاحظه کنید، مراقبت کنید (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۸/۲/۸). سلامت فکر، عمل و اخلاق در نیروی انتظامی، ضمن جلب پشتیبانی مردم، ارتباط نیرو با قشرهای مختلف مردم را صمیمانه خواهد کرد (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۵/۲/۲۹). قانون‌گرایی در دو بُعد مواجهه با مردم و همچنین در درون سازمان نیروی انتظامی را ضروری و با اهمیت برشمردند و گفتند: به دلیل سطح گستردگی ارتباط نیروی انتظامی با مردم، سلامت نیرو در این سازمان بسیار مهم است به گونه‌ای که یک نیروی درست کار و قاطع می‌تواند مایه‌ی آبروی نظام جمهوری اسلامی

در مقابل دیدگان مردم شود (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۴/۲/۶). یکی از ضروریات برقراری امنیت اخلاقی در جامعه، ایجاد مصونیت در درون نیروی انتظامی است، این مصونیت درونی جز با چنگ زدن به ریسمان توفیق و فضل الهی به دست نمی آید (بیانات در دیدار وزیر کشور و جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۰/۲/۴). عزیزان من! هر چه می‌توانید، در سالم‌سازی فضای درونی نیروی انتظامی تأکید کنید. هر چه می‌توانید، خود شما تخلفات داخلی نیروی انتظامی را بزرگ بشمارید. مردم قدردان کار شما هستند. حال نگاه نکنید که احیاناً روزنامه یا مقاله‌نویسی، با اهداف گوناگونی که احیاناً بعضی از روزنامه‌نگاران دارند، سر قضیه کوچکی جنجال کنند و به بهانه‌های بیخودی، حیثیت نیروی انتظامی را مورد سؤال قرار دهند. مردم وقتی می‌بینند که میتوانند کار کنند، کسب کنند، تحصیل کنند، فرزندانشان در اقصی نقاط کشور از این روستا به آن روستا بروند، بیایند و درس بخوانند، در نقاط دوردست کشور کارهای سازندگی با این حجمی که امروز وجود دارد، انجام گیرد، احساس می‌کنند که امنیت هست. اگر خیمه امنیت بر سر کشور زده نشده باشد، مگر می‌شود این همه کار و تلاش انجام گیرد؟ پس، نیروی انتظامی حاضر و ناظر و فعال است. اینها را مردم می‌فهمند و قدر می‌دانند. درعین حال، شما قانع نشوید. اگر یک مورد احساس کردید که در گوشه‌ای از کشور مسؤولی در نیروی انتظامی هست که به وظیفه خود عمل نمی‌کند، به سراغش بروید و کارش را دنبال کنید. اگر کوتاهی دیدید، حتماً این کوتاهی - قصور یا تقصیر - را پیگیری کنید. اگر خدای نکرده از کسی تخلف یا خیانتی دیدید، هیچ اغماض نکنید. یکی از جاهایی که نباید اغماض بشود، این جاست. اگر خدای نکرده کسی در دستگاهی که مردم چشم امید به این دارند که در مقابل متخلف و تهدیدکننده آسایش و امنیت مردم بایستد، احساس تخلف کند و خدای نکرده تعرضی به امنیت مردم از درون آن جا بشود، این گناه خیلی بزرگی است. نباید اغماض شود، تا نیروی انتظامی همان چیزی بشود که نظام اسلامی لازم دارد (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۶/۴/۲۵).

❖ **گسترش اعتماد عمومی به نیروی انتظامی:** یکایک شهروندان باید از ته دل به نیروی انتظامی اعتماد و اطمینان داشته باشند؛ یعنی مثلاً وقتی دکانش را میبندد، اگر نگران باشد، بگوید مأمور نیروی انتظامی هست؛ اگر به مسافرت می رود و خانه اش را می گذارد، بگوید نیروی انتظامی هست؛ اگر سوار اتومبیلی می شود تا جایی را ترک کند و به جای دیگری در بیابان ها برسد، بگوید نیروی انتظامی هست. هر مشکل مربوط به امنیت که برای او پیش می آید - اگر گفتند دزد آمده، اگر گفتند متخلفان در خیابان پیدا شده اند، اگر گفتند کسانی آبروی مردم را تهدید می کنند، اگر گفتند کسانی مواد مضره تقسیم می کنند، اگر گفتند کسانی به نوامیس مردم تعرض می کنند - در دلش شمع امیدی روشن باشد که بالاخره نیروی انتظامی هست. مردم باید به نیروی انتظامی، مثل یک صاحب امنیت و مدار امنیت نگاه کنند؛ شما باید این را به وجود بیاورید (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۰/۱۱/۲).

❖ **عمل در سایه قانون:** پایبندی به قانون و جرئت و دلیری برای اجرای بی ملاحظه‌ی آن، وظایف اصلی نیروی انتظامی است (بیانات در مراسم دانش آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۶/۶/۲۶).
نیروی انتظامی در چارچوبی که قانون برای او معین کرده است، باید قوی باشد. قوت و اقتدار و سرپنجه پولادین با مردم ضعیف بد است؛ دست خشن، هنگام چیدن گلبرگ مضر است؛ اما هنگام جابه‌جا کردن صخره‌ها لازم است. بگذارید آدم‌هایی که متخلفند، احساس ناامنی کنند. از چه می ترسید؟ میگویند قانون نداریم. من به مجلس شورای اسلامی عرض میکنم: نمایندگان محترم! اگر قوه قضاییه و دستگاه انتظامی، برای مقابله با ثروت‌های بادآورده دچار کمبود قانونند، در اسرع وقت برایشان قانون فراهم کنید. من احتمال می‌دهم که در مواردی کمبود قانون باشد؛ چون پیش آمده و دیده‌ایم (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۶/۴/۲۵).

❖ **ایجاد اقتدار درونی و بیرونی:** لازمه‌ی برقراری امنیت، «اقتدار پلیس» است اما این اقتدار باید همراه با عدالت، مروت و ترحم باشد. نیروی انتظامی مظهر حاکمیت و امنیت جمهوری اسلامی است بنابراین باید اقتدار داشته باشد اما

این اقتدار به معنای ظلم کردن و حرکت بی‌مهاری نیست (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۴/۲/۶). نیروی انتظامی باید دارای اقتدار باشد. این اقتدار، همیشه با صدای کلفت و اسلحه تیز و مشت محکم نیست؛ بلکه اقتدار، یک امر معنوی است. اقتدارهای ظاهری، در حقیقت، اقتدار نیست. باید کیفیت بی‌وجود آید که هم خود نیرو در خود احساس قدرت کند و هم آحاد ملت احساس کنند که پاسبان و پاسدار و حافظ امنیت فردی و اجتماعی آنها یک مجموعه مقتدر است و می‌تواند از آنها دفاع کند. دشمن - آن دشمن مخلص که امنیت را دچار اختلال میکند - هم باید بفهمد آن کس که به عنوان محافظ در این جا ایستاده است - یعنی همین نیروی انتظامی - مقتدر است (بیانات در دیدار فرماندهان و جمعی از پرسنل نیروی انتظامی، ۱۳۷۴/۴/۲۱). نیروی انتظامی باید ضمن رفتار کاملاً محترمانه و مهربانانه با آحاد مردم با عاملان و مروجان هرگونه ناامنی اجتماعی و اخلاقی، قاطعانه برخورد کند (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۸۱/۷/۱۴). نیروی انتظامی، هم مظهر اقتدار نظام و نظم است که می‌خواهد امنیت کشور را حفظ کند و تأمین کند و از آن پاسداری کند، هم مظهر مهربانی و دلسوزی و روحیه‌ی رأفت و رحمت نظام نسبت به آحاد مردم است. این دو تا در کنار هم و توأم با یکدیگر باید مورد توجه قرار بگیرد. در آموزش‌ها، در دوره‌های گوناگونی که برای کارآموزی بخشهای مختلف تشکیل می‌شود، این را بایستی به آحاد نیروی انتظامی تعلیم داد، تا جزو فرهنگ قطعی نیروی انتظامی بشود (بیانات در دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۰/۶/۲۹).

❖ **ارزش‌محور بودن نیروی انتظامی:** یک نکته وجود دارد که در حقیقت چارچوب همه اینهاست و من می‌خواهم آن نکته را، هم به شما و هم به آحاد ملت عرض کنم. آن نکته دفاع از ارزشهای اسلامی است. مجموعه‌ای که با قدرت و عزت در میان مردم ظاهر میشود، همه باید بدانند که بنا دارد از ارزشهای اسلامی دفاع کند. در درون خود نیروی انتظامی هم، ارزشهای اسلامی، باید ارزش‌های طراز اول و معیار و میزان باشند. در همه دستگاه‌ها باید همین‌طور باشد. اگر فرض کنیم در مجموعه‌ای، مثلاً نیروی انتظامی یا یک مجموعه غیرنظامی، عده‌ای که مؤمن، پرهیزکار، مقید به امانت،

پاکدامن و معتقد به انقلابند، و خود را سرباز و مدافع ارزشهای انقلابی و معنوی می‌دانند، احساس کردند که در این مجموعه، غریب و تنها هستند، باید کشف کنید که بر فضای داخلی این مجموعه، ارزش‌های اسلامی حاکم نیست. اما به عکس، اگر کسانی که در این مجموعه، ضد ارزش‌های انقلابی و اسلامی هستند و اعتنایی به امانت، پاکدامنی، تقوا، حفاظت از احکام و مقررات اسلامی، دین، عبادت، نماز، حضور و سایر نمادها و شاخص‌های معنوی نمی‌کنند، احساس کردند که در این مجموعه تنها و بیپشتیبان هستند، این حاکی از آن است که بر فضای درونی این مجموعه، ارزش‌های الهی و اسلامی حاکم است. این، یک معیار است و در تمام دستگاه‌های دولتی و تمام صحن محیط اجتماع، باید اینگونه باشد (بیانات در دیدار فرماندهان و جمعی از پرسنل نیروی انتظامی، ۱۳۷۴/۴/۲۱). مجموعه نیروی انتظامی، مدافع ارزش‌های اسلامی و انقلابی است و همین ارزشها نیز در درون این نیرو باید به عنوان معیار و میزان، حاکم باشد. بزرگترین وظیفه نیروی انتظامی، حفظ ارزش‌هاست و این نیرو باید با اقتدار، عزت و رحمت خود، فضایی را ایجاد کند که آحاد جامعه، تقوا، پرهیزگاری، معنویت، دوری از فساد و دشمنی با هرگونه کجروی و انحراف را در آن مشاهده کنند (بیانات در دیدار فرماندهان و جمعی از پرسنل نیروی انتظامی، ۱۳۷۴/۴/۲۱).

❖ **حفظ و تقویت روحیه شجاعت در نیروی انتظامی:** حفظ و تقویت روحیه‌ی شجاعت در نیروی انتظامی بسیار حائز اهمیت است و یکی از موارد شجاعت، نهراسیدن از جوسازی‌ها و جنجال‌های مختلف می‌باشد. نیروی انتظامی باید به وظیفه‌ی خود در تأمین امنیت مردم و سالم‌سازی محیط اجتماعی و برخورد با جرائم بدون هیچ‌گونه ملاحظه‌ای ادامه دهد و از هیاهوها و جنجال‌ها منفعل نشود (بیانات در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۸۲/۷/۱۲).

❖ **استفاده از فرصت فراگیر بودن تشکیلات نیروی انتظامی در سراسر کشور:** من می‌خواهم به شما بچه‌های عزیزم، جوان‌های عزیزم بگویم شما تنها سازمانی هستید که در سرتاسر کشور در مقابل چشم مردم حضور دارید. خدمت شما راه، تلاش شما راه، فداکاری شما را مردم می‌بینند؛ در شهرها،

در روستاها، در جاده‌ها، در مرزها، در پایانه‌های مسافری، در کوه‌ها و دشتهای، در مناطق خطرناک، در همه‌جا؛ در همه‌ی فصول سال، نیروی انتظامی جلو چشم مردم است. ما هیچ سازمانی را نداریم که این‌طور در یک پهنه‌ی با این وسعت، همیشه در مقابل چشم مردم باشد. توانایی‌های شما، آبروی نظام جمهوری اسلامی است. قدرت شما، رشادت شما، اقدام شما، حرکت بجا و بموقع شما، مایه‌ی افتخار و سربلندی نظام جمهوری اسلامی است. هنگامی که شما با یک جریان مفسده‌آمیز - مثلاً جریان مواد مخدر، جریان شرارت در شهرها، جریان سرقت، جریان ناامنی‌های گوناگون - سینه‌به‌سینه مواجه می‌شوید، فداکاری می‌کنید و در این راه زحماتی را متحمل می‌شوید، مردم به چشم خودشان تلاش شما را می‌بینند. علاوه بر اینکه نیاز مردم را که امنیت است، تأمین می‌کنید، برای نظام اسلامی هم آبرو تأمین می‌کنید. این برای یک کشور مایه‌ی آبرو است (بیانات در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۶/۶/۲۶).

❖ **اتحاد نیروهای مسلح:** در مورد مجموعه‌ی نیروهای مسلح که خود یک خانواده‌اند، توصیه‌ی مؤکد من، مهربانی و همدلی و اتحادی است که بحمدالله امروز هم هست. ارتش، سپاه، بسیج، نیروی انتظامی؛ همه‌ی شما فرزندان این خانواده و برادران یکدیگرید (بیانات در دانشکده علوم دریایی نوشهر، ۱۳۸۸/۷/۱۴).

❖ **توجه به علم و نوآوری در نیروی انتظامی:** در شرایطی که دست‌های آلوده‌ی دشمنان، بذر تروریست را در منطقه پاشیده‌اند، تأمین امنیت کشور و همچنین مقابله‌ی نیروی انتظامی با مفسد و اشرار، بسیار حائز اهمیت است و این نقش باید از بُعد علمی، تحقیقی، تجربی و مهارت‌آموزی در مراکز هم‌چون دانشگاه نیروی انتظامی، روزبه‌روز تقویت و با جدیت پیگیری شود (بیانات در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۶/۶/۲۶). نیروهای مسلح - چه ارتش، چه سپاه، چه بسیج، چه نیروی انتظامی - روزبه‌روز باید خود را نیرومندتر کنند؛ نوآوری یعنی این. نوآوری فقط در ساخت سلاح و تجهیزات نیست؛ اگر چه نوآوری در

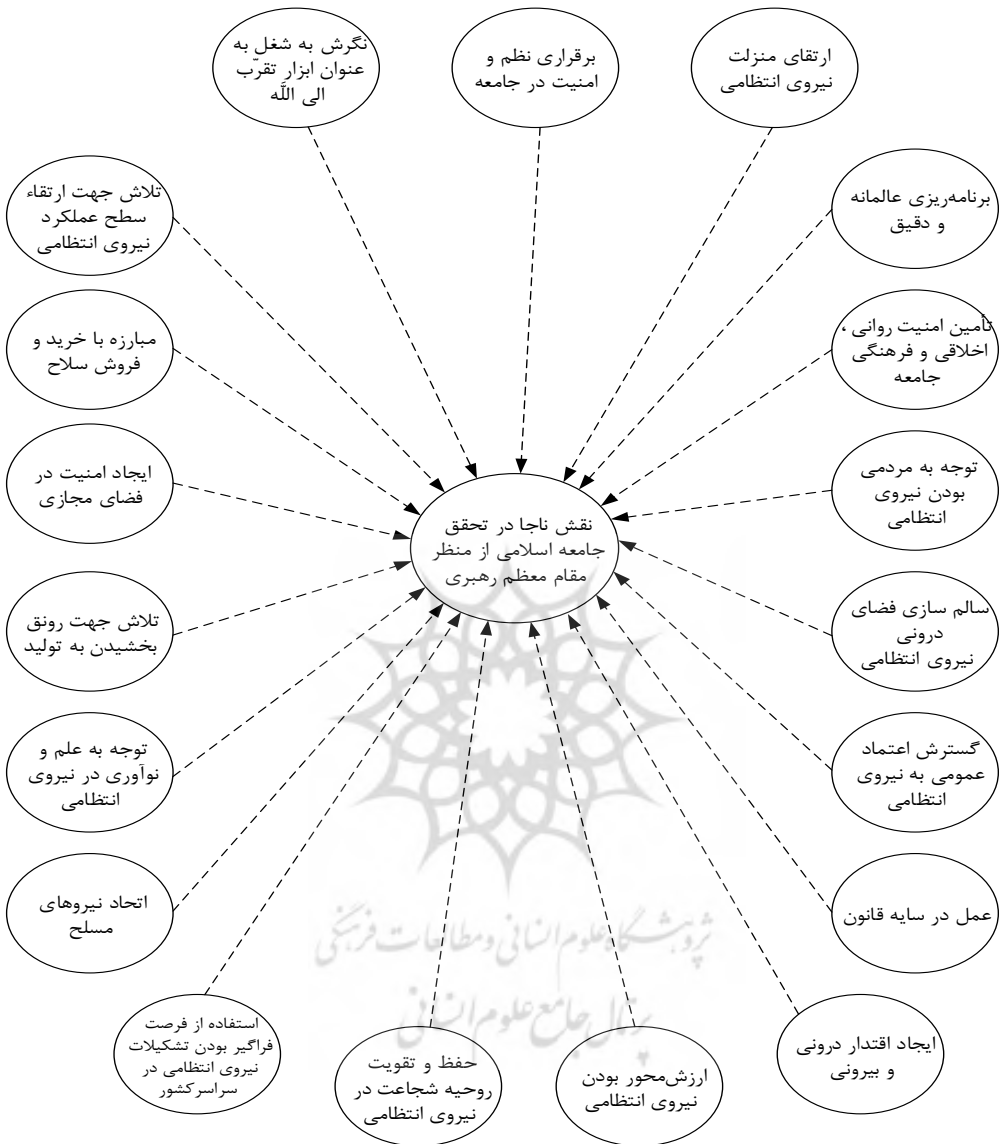
ساخت و ابتکار در به وجود آوردن روش‌های جدید تسلیحاتی یکی از نوآوری‌های مهم است، اما نوآوری در آموزش، نوآوری در سازماندهی و تشکیلات، نوآوری در شیوه‌های پشتیبانی، نوآوری در دستورالعمل‌های رزمی، همه‌ی اینها، لازم است. گام‌های بلند بردارید، گام‌های محکم بردارید، به سمت هدف‌های روشن با قوت و قدرت حرکت کنید، خودتان را نیرومند کنید. این دژ و این حصار را برای ملت بزرگ ایران اطمینان‌بخش‌تر کنید (بیانات در مراسم نظامی مشترک یگان‌های نیروهای مسلح استان فارس، ۱۳۸۷/۲/۱۲).

❖ **مبارزه با خرید و فروش سلاح:** یک موضوع دیگر، مسئله‌ی خرید و فروش سلاح است. یک جاهایی در دنیا خرید و فروش سلاح به خاطر منافع کمپانی‌های معروف، آزاد است؛ که [خودشان] در آن گیر کرده‌اند. الان در آمریکا سال‌ها است -مال امروز و دیروز نیست- این بحث جدی وجود دارد که آزادی خرید و فروش سلاح را چه کار بکنند. یک عده‌ای دلسوزند، علاقه‌مند به سرنوشت جامعه‌شان هستند، اصرار دارند جلوی‌ش گرفته بشود، یک عده هم با کمپانی‌های تولید سلاح، بند و بست دارند- و واقعاً یک مافیا است- مانع می‌شوند، نمی‌گذارند؛ خب آنها در آن گیر [کرده‌اند]. ما بحمدالله این مشکل را نداریم؛ در کشور ما خرید و فروش سلاح ممنوع است اما این کار انجام می‌گیرد. هم در فضای مجازی اعلام فروش می‌کنند، هم آدم‌ها می‌خرند و می‌فروشند، [هم] در فضای مجازی نشان می‌دهند. همین قاتل [روحانی] همدان در فضای مجازی عکس خودش را با چند سلاح انداخته و در اینستاگرام پخش کرده که من این سلاح‌ها را دارم -چهار جورش را من دیدم؛ سلاح‌های مختلف است- این یک مسئله‌ی مهمی است، ما چرا باید اجازه بدهیم؟ این کار، کار چه کسی است؟ این کار، کار شما است، یعنی بیش از همه این دیگر به شما مربوط می‌شود (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۸/۲/۸).

❖ **تلاش جهت ارتقاء سطح عملکرد نیروی انتظامی:** الحمدلله اوضاع نیروی انتظامی خوب است؛ منتها همان طور که فرمانده محترم، آقای اشتری بیان کردند، این، سطح مطلوب و نهایی ما برای نیروی انتظامی نیست؛ خوب است یعنی بهتر از گذشته است، پیش رفته‌اید، حرکت کرده‌اید -خود حرکت

کردن ارزش دارد؛ سکون و سکوت و عقب‌گرد و تنزل عیب است؛ حرکت و پیشرفت خوب است- لکن این به معنای این نیست که نیروی انتظامی امروز در سطح مطلوب نظام جمهوری اسلامی قرار دارد؛ باید تلاش کنید به آنجا برسید (بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۸/۲/۸).

نمودار ۶-۱: شبکه مضامین نقش ناجا در تحقق جامعه اسلامی مبتنی بر منظومه فکری مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

نتیجه‌گیری:

با بررسی بیانات و نظرات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) می‌توان دریافت که ایشان تحقق جامعه اسلامی را یکی از ضروریات شکل‌گیری تمدن جهانی و بین‌المللی اسلامی می‌دانند. در راستای تحقق این مهم، ایفای نقش فعال از سوی بازیگران حاکمیتی از جمله نیروی انتظامی بسیار حائز اهمیت است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله‌العالی) مواردی نظیر: حفظ استحکام داخلی، قدرتمند شدن در مقابل دشمن، اتحاد مسلمین، اقتدار مردم، دفاع از ارزش‌ها، رعایت قانون، امر به معروف و نهی از منکر و ... را به عنوان راهبردهایی جهت نیل به جامعه اسلامی توصیه می‌کنند (مهری، ۱۳۹۵). از آنجاییکه بخش عمده‌ای از فعالیت‌های نیروی انتظامی در ارتباط با جامعه و مسائل مربوط به اجتماع معنا پیدا می‌کند، لذا بدیهی است که این نیرو به‌عنوان یکی از بازوان اصلی حاکمیت، بار قابل توجهی را در جهت تحقق جامعه اسلامی به دوش کشد. در این پژوهش تلاش شده است تا نقش‌های کارکردی که نیروی انتظامی می‌تواند در راستای تحقق جامعه اسلامی ایفا کند، با استناد به بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) احصاء شود. بدین منظور پس از بررسی دیدگاه‌های ایشان، با بهره‌گیری از روش تحلیل مضمون، نوزده مضمون فراگیر شامل: برقراری نظم و امنیت در جامعه، نگرش به شغل به عنوان ابزار تقرّب الی الله، ارتقای منزلت نیروی انتظامی، برنامه‌ریزی عالمانه و دقیق، تأمین امنیت روانی، اخلاقی و فرهنگی جامعه، توجه به مردمی بودن نیروی انتظامی، سالم‌سازی فضای درونی نیروی انتظامی، گسترش اعتماد عمومی به نیروی انتظامی، عمل در سایه قانون، ایجاد اقتدار درونی و بیرونی، ارزش‌محور بودن نیروی انتظامی، حفظ و تقویت روحیه شجاعت در نیروی انتظامی، استفاده از فرصت فراگیر بودن تشکیلات نیروی انتظامی در سراسر کشور، اتحاد نیروهای مسلح، توجه به علم و نوآوری در نیروی انتظامی، تلاش جهت رونق بخشیدن به تولید، ایجاد امنیت در فضای مجازی، مبارزه با خرید و فروش سلاح و تلاش جهت ارتقاء سطح عملکرد نیروی انتظامی استخراج گردید. نیروی انتظامی در

آغاز دهه چهارم انقلاب اسلامی همچون گذشته، ظرفیت‌های فراوانی جهت پذیرش مسئولیت‌های خطیر داراست و چنانچه فرماندهان و کارکنان نیروی انتظامی در اقصی نقاط کشور به شاخص‌های مورد تاکید مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، اهتمام ویژه‌تری داشته باشند، می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای را در جهت تحقق جامعه اسلامی مدنظر ایشان ایفا کنند.

منابع

- بیانات مقام معظم رهبری در دانشکده علوم دریایی نوشهر، ۱۳۸۸/۷/۱۴.
- بیانات مقام معظم رهبری در دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۰/۶/۲۹.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از پرسنل و فرماندهان نیروی انتظامی سراسر کشور، ۱۳۸۹/۲/۵.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۶/۴/۲۵.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۸۱/۷/۱۴.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۸/۷/۱۷.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۰/۱۱/۲.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۷۴/۴/۲۱.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۸/۲/۸.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۸۲/۷/۱۲.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۵/۷/۱۳.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۵/۲/۲۹.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۴/۲/۶.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار فرماندهان و جمعی از پرسنل نیروی انتظامی، ۱۳۷۴/۴/۲۱.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار فرماندهان و رؤسای عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی، ۱۳۷۰/۱۱/۲.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۷۹/۹/۱۲.

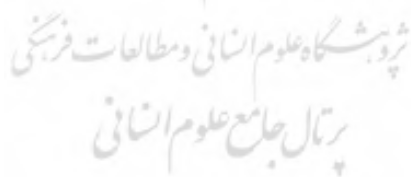
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگزاران نظام، ۱۳۸۳/۸/۶.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار مسئولان عقیدتی، سیاسی نیروی انتظامی، ۱۳۸۳/۱۰/۲۳.
- بیانات مقام معظم رهبری در دیدار وزیر کشور و جمعی از فرماندهان نیروی انتظامی، ۱۳۹۰/۲/۴.
- بیانات مقام معظم رهبری در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۳/۷/۱۵.
- بیانات مقام معظم رهبری در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۶/۶/۲۶.
- بیانات مقام معظم رهبری در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی ، ۱۳۸۶/۸/۱۶.
- بیانات مقام معظم رهبری در مراسم دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۹۶/۶/۲۶.
- بیانات مقام معظم رهبری در مراسم نظامی مشترک یگان‌های نیروهای مسلح استان فارس، ۱۳۸۷/۲/۱۲.
- بیانات مقام معظم رهبری در هفدهمین دوره‌ی دانش‌آموختگی دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی، ۱۳۸۶/۸/۱۶.
- پیراسته، مرتضی (۱۳۹۶). بررسی نقش نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در تحقق دولت اسلامی مبتنی بر بیانات مقام معظم رهبری (مدظله العالی). فصلنامه بصیرت و تربیت اسلامی، ۱۴(۴۰)، ۹۳-۱۲۶.
- ترابی، یوسف؛ مومنی، سیدعلی (۱۳۹۷). نقش‌های پیشرانی نیروی انتظامی در تحقق تمدن نوین اسلامی. نشریه علمی دانش انتظامی، ۱۳۹۷(۷۹)، ۸۵-۱۱۸.
- جمشیدی، محمد حسین (۱۳۸۸). اندیشه سیاسی امام خمینی (ره). پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی.
- خمینی، روح الله (رهبر انقلاب و بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران). صحیفه امام. موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (س).
- ذوالفقاری، حسین؛ فعال، صیدال (۱۳۹۶). نقش سرمایه دینی پلیس در تحقق دولت اسلامی با تأکید بر توسعه امنیت اقتصادی در دولت اسلامی. فصلنامه بصیرت و تربیت اسلامی، ۱۴(۴۰)، ۱۲۷-۱۵۹.
- عابدی جعفری، حسن؛ تسلیمی، محمدسعید؛ فقیهی، ابوالحسن؛ شیخزاده، محمد (۱۳۹۰). تحلیل مضمون و شبکه مضامین: روشی ساده و کارآمد برای تبیین الگوهای موجود در داده‌های کیفی. اندیشه مدیریت راهبردی، ۵(۲)، ۱۵۱-۱۹۸.

علی رحمانی، محمد (۱۳۹۶). نقش و جایگاه نیروهای مسلح در تحقق دولت اسلامی مبتنی بر منظومه فکری امام خامنه ای (مدظله العالی). فصلنامه بصیرت و تربیت اسلامی، ۱۴(۴۰)، ۳۷-۶۴. محمودی، وحید؛ نیری، شهرزاد؛ پورعزت، علی اصغر (۱۳۹۳). بازپردازی شاخص‌های توسعه قابلیت‌های انسانی در پرتو فرمان امام علی (ع) به مالک اشتر. مدیریت بازرگانی، ۱۶(۱)، ۱۶۷-۱۸۶. مهری، کریم (۱۳۹۵). نظریه جامعه اسلامی بر اساس بیانات مقام معظم رهبری: زمینه‌ها، فرایند و پیامدها (راهبرد نظریه‌پردازی داده‌بنیاد). مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، ۲۰(۶۸)، ۴۳۳-۴۵۴.

میری، محسن؛ مرادی، علیمراد و صادقی، احمد (۱۳۹۴). بررسی نقش پلیس جامعه محور در ایجاد امنیت اجتماعی. همایش ملی سبک زندگی، نظم و امنیت، زنجان، دانشگاه زنجان. نگارش، حمید (۱۳۸۶). قرآن و ویژگی‌های جامعه اسلامی. فصلنامه پیام، شماره ۸۷، صص ۱۰۴-۱۲۱.

Braun, V., & Clarke, V. (۲۰۰۶). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, ۳(۲), ۱۰۱-۷۷.

Creswell, J. W. (۲۰۰۳). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*, Second Edition, Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Designing and explaining the network of themes of the role of NAJA in the realization of the Islamic society (based on the intellectual system of the Supreme Leader of the Revolution Ayatollah Khamenei)

Seyed Abbas Ebrahimi, Mohsen Ain Ali

Abstract

The ultimate goal of the Islamic Revolution is to achieve Islamic civilization in a logical and continuous chain. It is based on the four pillars of religion, rationality, science and ethics, and it must be achieved. The five stages of the Islamic Revolution, the Islamic system, the Islamic State, the Islamic society and the Islamic civilization follow the path of civilization. Realization of Islamic society from important political issues -Social is in the words of the Supreme Leader. The Supreme Leader of the Revolution took the second step in an important statement. The revolution, the entry of the Islamic Revolution of Iran into the second stage of self-construction, socialization and civilization. He pointed to the need to bring the revolution closer to its great ideal, which is to create a new Islamic civilization they do. In this regard, the present study is trying to make the network of themes the role of NAJA in the realization of Islamic society based on the intellectual system of the Supreme Leader (design and explanation). Slow down. In this research, which was conducted with a qualitative approach, using the thematic analysis method, nineteen themes as comprehensive themes of the role of NAJA in the realization of the Islamic society based on the system The Supreme Leader's Thought) is presented in the form of a network of themes.

Keywords: NAJA, Islamic Society, Supreme Leader's Intellectual System, Content Analysis.